

NOTAT

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Notat til Folketingets Europaudvalg og Folketingets Miljøudvalg

Organisation & Jura
J.nr. 001-08882
Ref. morim
Den 4. april 2013

Om afgivelse af mundtligt indlæg i sag C-279/12, Fish Legal, vedr. fortolkningen af myndighedsbegrebet i miljøoplysningsdirektivet.

1. Baggrund

The Upper Tribunal (UK) har forelagt EU-Domstolen fem præjudicielle spørgsmål vedrørende fortolkningen af myndighedsdefinitionen i artikel 2, nr. 2), i miljøoplysningsdirektivet (Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/4 EF af 28. januar 2003 om offentlig adgang til miljøoplysninger og om ophævelse af Rådets direktiv 90/313/EØF).

Efter miljøoplysningsdirektivet artikel 2, nr. 2), litra b) og litra c) er visse fysiske og juridiske personer (f.eks. en virksomhed), som udøver visse funktioner på miljøområdet, omfattet af direktivet.

Spørgsmålene fra den forelæggende ret vedrører forståelsen af begrebet "offentlig myndighed" i miljøoplysningsdirektivets forstand og er forelagt i en sag, hvori der skal foretages en vurdering af, om nogle vandforsyningsselskaber er omfattet af direktivet. Domstolen har bl.a. forelagt følgende spørgsmål:

3. Hvad menes der med en person, "som er underlagt kontrol af et organ eller en person, der falder ind under litra a) eller b)"? Hvad er navnlig arten, udformningen og graden af den krævede kontrol, og hvilke kriterier kan eller kan ikke anvendes til at identificere en sådan kontrol?"

I UK bliver opgaver inden for vandforsyning, spildevand, jernbanedrift, telekommunikation og elektricitet m.v. i vidt omfang udført af private selskaber. Sagsøgerne i den britiske sag forsøgte at få adgang til bl.a. oplysninger om udledninger af spildevand i 2 vandforsyningsselskaber. Selskaberne leverede de ønskede oplysninger men langt senere end de frister, der gælder for offentlige myndigheder i henhold til direktivet, hvilket sagsøgerne klagede over. I første klageinstans fandt Information Commissioner, at vandforsyningsselskaberne ikke var omfattet af direktivet. Sagen blev herefter indbragt for Upper Tribunal.

Den forelæggende ret har stillet EU-Domstolen en række spørgsmål om miljøoplysningsdirektivets myndighedsafgrænsning med henblik på at kunne afgøre, om de omhandlede vandforsyningsselskaber er omfattet af direktivet, herunder direktivets fristregler.

2. Sagens centrale juridiske problemstilling

Miljøoplysningsdirektivet implementer Århuskonventionens (UNECE-Konventionen om adgang til oplysninger, offentlig deltagelse i

beslutningsprocesser samt adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet regler om adgang til miljøoplysninger i EU-retten.

De myndigheder, som er omfattet af direktivet, er forpligtet til at behandle anmodninger om indsigt i miljøoplysninger og til at stille miljøoplysninger til rådighed for offentligheden i overensstemmelse med direktivets regler.

Miljøoplysningsdirektivet har i artikel 2 følgende myndighedsdefinition (uddrag):

2) "Offentlige myndigheder":

- a) statslig eller anden offentlig forvaltning, herunder offentlige rådgivende organer, på nationalt, regionalt eller lokalt plan
- b) enhver fysisk eller juridisk person, der udøver offentlige administrative funktioner i henhold til national ret, herunder konkrete opgaver, aktiviteter og tjenesteydelser i forbindelse med miljøet, og
- c) enhver fysisk eller juridisk person, der har offentligt ansvar for eller udøver offentlige funktioner eller tjenesteydelser i relation til miljøet, og som er underlagt kontrol af et organ eller en person, der falder ind under litra a) eller b).

Sagen angår fortolkningen af direktivets myndighedsbegreb og dermed afgrænsningen af, hvem der er forpligtet i henhold til direktivet, herunder hvad der skal forstås ved at være "underlagt kontrol".

3. Den danske interesse i sagen

Sagen anses for væsentlig, fordi den berører forståelsen af et centralt begreb i miljøoplysningsdirektivet.

Miljøoplysningsloven (Lov om aktindsigt i miljøoplysninger, jf. lovbekendtgørelse nr. 660 af 14. juni 2006) implementerer miljøoplysningsdirektivet og Århuskonventionen i dansk lovgivning.

Det fremgår af miljøoplysningslovens § 1, stk. 1, at loven omfatter miljøoplysninger fra de myndigheder, som er omfattet af offentlighedsloven.

Det fremgår endvidere af miljøoplysningslovens § 1, stk. 2, at: "Loven gælder endvidere for organer, herunder fysiske og juridiske personer, der har offentligt ansvar for eller udøver offentlige funktioner eller tjenesteydelser i relation til miljøet, og som er underlagt offentlig kontrol."

Af bemærkninger til bestemmelsen fremgår det bl.a., at det afgørende er, at "det offentlige har bestemmende indflydelse" (understreget her). Det følger endvidere af bemærkningerne, at der bl.a. kan lægges vægt på ejerskab, stemmerettigheder, vedtægter og repræsentation. Lovens § 1, stk. 2 betyder, at f.eks. broselskaberne (A/S Storebælt og A/S Øresund) er omfattet af miljøoplysningsloven.

EU-Domstolens svar kan få betydning for, hvordan miljøoplysningslovens § 1, stk. 2 skal fortolkes i dansk ret og dermed den myndighedsafgrænsning, der er lagt til grund ved den danske implementering af miljøoplysningsdirektivet.

Kommissionens skriftlige indlæg i sagen tager ikke stilling til denne afgrænsning. Domstolen har efter afgivelsen af de skriftlige indlæg bedt Kommissionen om ved den mundtlige forhandling ved EU-Domstolen den 16. april 2013 at uddybe,

hvilken form for kontrol der kan medføre, at et selskab skal være omfattet af direktivet. Der er således lagt op til, at Domstolen vil have fokus på netop at få præciseret kontrolbegrebet.

På denne baggrund vurderes det, at der derfor er behov for, at den danske regering afgiver mundtligt indlæg i sagen, hvor regeringen argumenterer for en fortolkning af begrebet at være "underlagt kontrol" som svarer til den fortolkning af direktivet, der er lagt til grund for miljøoplysningsloven.